

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 89/13

Luksemburg, 11 lipca 2013 r.

Wyrok w sprawie C-521/11

Amazon.com International Sales Inc. i in. / Austro-Mechana Gesellschaft zur
Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH

**Pobieranie opłaty licencyjnej za kopię na użytek prywatny, w sposób
niezróżnicowany, od każdej pierwszej sprzedaży nośników zapisu, może, pod
określonymi warunkami, być zgodne z prawem Unii**

*Ponadto, pod pewnymi warunkami, może obowiązywać wzruszalne domniemanie, iż nośniki
zapisu sprzedawane podmiotom indywidualnym będą używane do celów prywatnych*

Zgodnie z prawem Unii¹, państwa członkowskie przyznają, co do zasady, autorom, artystom wykonawcom, producentom i organizacjom radiowym i telewizyjnym, wyłączne prawo do zezwalania lub zabrania zwielokrotniania ich utworów, utwaleń przedstawień, fonogramów, filmów oraz transmitowanych programów. Niemniej jednak państwa członkowskie mogą ustanowić wyjątki od tych wyłącznych praw lub ich ograniczenia. Mogą bowiem dopuścić wykonywanie kopii na użytek prywatny. Państwo członkowskie, które skorzysta z tej możliwości musi jednakże zagwarantować podmiotom praw autorskich otrzymywanie „godziwej rekompensaty”. Godziwa rekompensata ma na celu wynagrodzenie podmiotom praw autorskich szkody spowodowanej przez zwielokrotnianie ich utworów lub innych chronionych przedmiotów bez ich zgody.

W Austrii godziwa rekompensata ma formę opłaty za kopię na użytek prywatny, pobieranej w momencie pierwszej sprzedaży nośników zapisu, które nadają się do zwielokrotniania utworów, takich jak czyste płyty CD i DVD, karty pamięci i czytniki MP3 (opłata nazywana „wynagrodzeniem z tytułu czystych nośników”).

Austro-Mechana, austriacka spółka zajmująca się zbiorowym zarządzaniem prawami autorskimi, pozwała Amazon przed Handelsgericht Wien (sąd ds. gospodarczych w Wiedniu) żądając zapłaty wynagrodzenia z tytułu czystych nośników za nośniki zapisu sprzedane w Austrii w latach 2002–2004. Zażądała kwoty 1.856.275 EUR za pierwsze półrocze 2004 r. i wniosła o nakazanie Amazonowi ujawnienia informacji księgowych niezbędnych do umożliwienia jej ustalenia wysokości roszczenia za pozostałą część tego okresu. Sąd ds. gospodarczych uwzględnił wnioski o nakazanie ujawnienia informacji księgowych i postanowił wstrzymać się z wydaniem orzeczenia w przedmiocie żądania zapłaty. Wyrok ten został utrzymany w mocy w drugiej instancji. Amazon, który jest zdania, że austriackie wynagrodzenie z tytułu czystych nośników jest, z różnych powodów, niezgodne z prawem Unii, wniósł w związku z tym środek zaskarżenia do Oberster Gerichtshof (sądu najwyższego, Austria). Sąd ten zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości o wykładnię mających znaczenie przepisów prawa Unii.

W przedmiocie faktu, iż wynagrodzenie z tytułu czystych nośników jest w Austrii pobierane w sposób niezróżnicowany, od każdej pierwszej sprzedaży nośnika zapisu i że w określonych przypadkach istnieje możliwość uzyskania jego zwrotu

W kwestii tej Trybunał przypominał, że prawo Unii nie zezwala na pobieranie opłaty za kopię na użytek prywatny w przypadkach, w których używanie nośników w sposób oczywisty nie ma na celu wykonywania tych kopii. Niemniej jednak, w określonych przypadkach, prawo Unii nie stoi na przeszkodzie takiemu ogólnemu systemowi pobierania opłaty, któremu towarzyszy możliwość uzyskania jej zwrotu, gdy używanie nośników nie ma na celu wykonywania kopii na użytek

¹ Dyrektywa 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz.U. L 167, s. 10).

prywatny. Do sądu najwyższego należy zweryfikowanie, czy przy uwzględnieniu okoliczności typowych dla systemu austriackiego i ograniczeń nałożonych przez prawo Unii², praktyczne trudności uzasadniają taki system finansowania godziwej rekompensaty i czy prawo do zwrotu jest skuteczne i nie czyni nadmiernie utrudnionym zwrotu uiszczonej opłaty.

W przedmiocie możliwości domniemywania użycia do celów prywatnych nośników zapisu sprzedawanych podmiotom indywidualnym

Trybunał stwierdził, że może obowiązywać wrzuszalne domniemanie co do używania nośników zapisu przez podmioty indywidualne do celów prywatnych, pod warunkiem, że spełnione są następujące warunki: i) praktyczne trudności związane z określeniem wykorzystywania owych nośników zapisu do celów prywatnych uzasadniają ustanowienie takiego domniemanie, ii) domniemanie to nie prowadzi do pobierania opłaty licencyjnej za kopię na użytek prywatny w przypadkach, w których użycie tych nośników w sposób oczywisty następuje do celów innych niż prywatne.

W przedmiocie faktu, iż połowa dochodu z wynagrodzenia z tytułu czystych nośników jest wypłacana nie bezpośrednio podmiotom uprawnionym do godziwej rekompensaty, lecz instytucjom społecznym i kulturalnym utworzonym w celu wspierania interesów tychże podmiotów

Trybunał zauważył, że fakt ten nie pozwala na wykluczenie prawa do godziwej rekompensaty bądź opłaty za kopię na użytek prywatny, przeznaczonej na finansowanie tej rekompensaty, jeżeli instytucje społeczne i kulturalne rzeczywiście wspierają owe uprawnione podmioty, a warunki funkcjonowania tych instytucji nie mają charakteru dyskryminującego, czego zweryfikowanie należy do sądu najwyższego.

W przedmiocie nieuwzględniania opłaty za kopię na użytek prywatny uiszczonej już w innym państwie członkowskim

Trybunał udzielił odpowiedzi, iż obowiązek uiszczenia opłaty takiej jak wynagrodzenie z tytułu czystych nośników nie może zostać wykluczony ze względu na to, iż analogiczna opłata została już uiszczona w innym państwie członkowskim. Osoba, która uiściła wcześniej tę opłatę w niewłaściwym terytorialnie państwie członkowskim, może natomiast żądać od tego państwa członkowskiego jej zwrotu na podstawie przepisów jego prawa krajowego.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

² Dyrektywa przywołana w przypisie 1.